

PERSBERICHT

13 juli 2015

Verslag aan het federale parlement: Audit van de accijnzen op tabaksproducten

In zijn verslag aan het federale parlement evalueert het Rekenhof of de FOD Financiën in staat is de accijnzen op tabaksproducten (sigaretten, sigaren en rooktabak) op een adequate manier te heffen en te innen.

De accijnzen op tabaksproducten brengen jaarlijks bijna 3 miljard euro op. Tot 2010 moesten de marktdeelnemers, die tabaksproducten op de Belgische markt in verbruik stellen, de accijnzen betalen als ze fiscale kentekens (taksbandjes) aankochten. Sinds 2011 zijn de accijnzen pas verschuldigd bij de inverbruikstelling, dat is het moment waarop de tabaksproducten in de handel worden gebracht.

België heeft de Europese richtlijnen rond accijnzen op tabaksproducten overgenomen in zijn regelgeving en verder uitgewerkt in uitgebreide interne richtlijnen en nota's voor de marktdeelnemers. Het Rekenhof stelde echter vast dat in enkele gevallen de nieuwe wetgeving niet tijdig werd uitgewerkt in uitvoeringsbesluiten. Om dat juridische vacuüm te ondervangen, deelde de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen (AADA) overgangsmaatregelen mee in een rondschrijven aan de marktdeelnemers. Juridisch is dat echter niet correct. Het risico bestaat bovendien dat op die manier niet iedereen tijdig op de hoogte wordt gebracht of dat de maatregelen gecontesteerd worden.

Het Rekenhof constateerde ook dat vóór 1997 geen onderzoek voorafging aan de toekenning van de vergunning die nodig is om tabaksproducten onder schorsing van accijnzen te produceren, te verwerken, op te slaan, te ontvangen of te verzenden. Evenmin worden de vergunningen tussentijds of cyclisch geëvalueerd. De vergunningen van de grootste marktdeelnemers werden dus nooit geëvalueerd, waardoor de waarde van de procedure verzwakt wordt.

Veel verrichtingen van marktdeelnemers vereisen ook een borgstelling (naast een vergunning). Het Rekenhof beveelt aan criteria te definiëren om de hoogte van de borgstelling te bepalen die nodig is om fiscale kentekens te bestellen en daar ook toezicht op uit te oefenen.

Daarnaast beveelt het Rekenhof aan het geïnformatiseerde opvolgingssysteem PLDA te ontsluiten voor alle diensten die de informatie nodig hebben. Het systeem wordt bovendien nog niet optimaal gebruikt. Anders dan bij de overige accijnsproducten, kunnen de marktdeelnemers de aangiften tot inverbruikstelling van tabaksproducten nog niet rechtstreeks invoeren.

Uit de audit bleek ook dat de AADA haar bestel- en leverdocumenten van fiscale kentekens niet sluitend kan vergelijken met de voorraadadministratie in de belastingentrepots van de marktdeelnemers. Enkel een boekhoudkundige controle van de totaalbedragen in het register op de maatschappelijke zetel van de marktdeelnemer blijkt haalbaar.

Wanneer marktdeelnemers fiscale kentekens willen laten vernietigen en terugbetalen, vergt dat zoveel personeel en tijd dat de lokale controlediensten de aantallen die de marktdeelnemers opgeven niet altijd fysiek kunnen controleren en niet voldoende toezicht kunnen organiseren in alle fases van de procedure. Dat kan leiden tot verliezen voor de Schatkist.

In 2013 voerde de regering zogenaamde *antiforestallingmaatregelen* in. Die bepalen dat tabaksproducten die nog belast zijn tegen een oud tarief, nog maar een beperkte tijd op de markt mogen blijven na de tariefwijzigingen. De maatregelen waren bedoeld om de inkomsten te verhogen, maar het Rekenhof stelt vast dat de eventuele meerinkomsten voor de Schatkist nog niet werden geëvalueerd. De maatregelen creëren daarenboven, doordat de vernietiging van de tabaksproducten erg arbeidsintensief is, mogelijk ook een economische drempel voor de marktdeelnemers en afnemers die enkel door de grootste spelers op de markt te nemen is. Dat kan de concurrentie verstoren. Het risico bestaat dan ook dat de Europese Commissie België zal verplichten de antiforestallingmaatregelen te wijzigen of in te trekken.

Het Rekenhof beveelt aan een degelijk systeem van feedback in de planningsprocedure te integreren. Het Rekenhof vraagt ook dat bij de aansturing van de controleacties, regelmatig wordt nagegaan of de controlediensten de terminologie op dezelfde manier interpreteren.

De minister van Financiën deelt in zijn antwoord op de audit mee dat de AADA wordt gereorganiseerd. De reorganisatie streeft vooral naar een procesmatige aanpak; zo zullen controletaken uitsluitend worden gestuurd door ambtenaren die dat als enige taak hebben. Zodra de herstructurering bij alle diensten is uitgevoerd, zal de nieuwe werkwijze worden geëvalueerd.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Accijnzen op tabaksproducten* werd aan het federale parlement bezorgd. Het is enkel in elektronische vorm gepubliceerd en is samen met dit persbericht terug te vinden op www.rekenhof.be.